

KTO SIĘ BOI IPE?

Integrująca Platforma Elektroniczna jest efektem wieloletnich wysiłków GUGiK, Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Finansów. Idea jej budowy zrodziła się za rządów premiera Jerzego Buzka i być może dlatego, że była w niezmienionej postaci kontynuowana przez kolejne rządy (co jest w Polsce rzeczą niezwykłą), możemy dzisiaj mówić o sukcesie przedsięwzięcia.

JANUSZ DYGASZEWICZ

Idea budowy IPE wyniknęła z potrzeby integracji wielu rejestrów państwowych, prowadzonych w bardzo różny sposób za pomocą rozmaitych technologii. Najważniejsze zadanie – polegające na integracji Nowych Ksiąg Wieczystych (NKW) z Ewidencją Gruntów i Budynków (EGiB) – sprowadzało się do próby zintegrowania rejestru prowadzonego centralnie z rejestrem prowadzonym w sposób rozproszony w ponad 500 lokalizacjach.

• JEDNA APLIKACJA CZY JEDEN STANDARD?

Tuż po reformie administracyjnej państwa, jeszcze w 2000 roku, zadawano sobie pytanie, jakie rozwiązanie będzie najkorzystniejsze. Czy zapewnienie jednolitości katastru na poziomie modelu danych? Oznaczałoby to de facto narzucenie wszystkim powiatom jednolitych struktur baz danych, jednej – dystrybuowanej centralnie – aplikacji do prowadzenia EGiB i jednolitego standardu do komunikowania się z KW. Czy może wystarczy opracowanie jednolitego dla wszystkich standardu wymiany danych i integrowanie w ten sposób EGiB na poziomie funkcjonalnym? Po analizach wariant pierwszy odrzucono, głównie głosami powstałych dopiero co samorządów, jako rozwiązanie zbyt kosztowne i daleko ingerujące w rynek komercyjny producentów oprogramowania EGiB, a także ograniczające samodzielność samorządów. I choć podjęto wspólną decyzję o nieingerowaniu w rynek komercyjny, ostatecznie ówczesne władze GUGiK postąpiły dość niekonsekwentnie. Gdy bowiem w 2001 roku wydawano rozporządzenie ustanawiające standard wymiany danych ewidencyjnych (SWDE), dopuszczono jednocześnie do rozproszczenia jednego, preferowanego oprogramowania do prowadzenia EGiB.

Skutki tej ingerencji odczuwamy do dzisiaj (patrz mapka poniżej).

• NIE KAŻDEMU ODPOWIADA POSTĘP

Duży obecnie udział w rynku jednego oprogramowania nie jest bynajmniej wynikiem walki konkurencyjnej i z pewnością nie jest zasłużony. I być może ten niekorzystny stan rzeczy udałoby się utrzymać jeszcze długo, gdyby nie postęp techniczny, rozwój gospodarczy i coraz większe zapotrzebowanie na aktualne i pewne dane geoprzestrzenne. Unijne wymagania co do zintegrowanego systemu katastralnego, standaryzacji danych przestrzennych i ujednoczenia serwisów, a także powszechnego dostępu do danych wymuszają na producentach inwestowanie w rozwój i unowocześnianie oprogramowania do prowadzenia EGiB. Oczywiście nie każdemu to odpowiada. Lepiej przecież zachować dotychczasowe „stany posiadania” i „pewne”

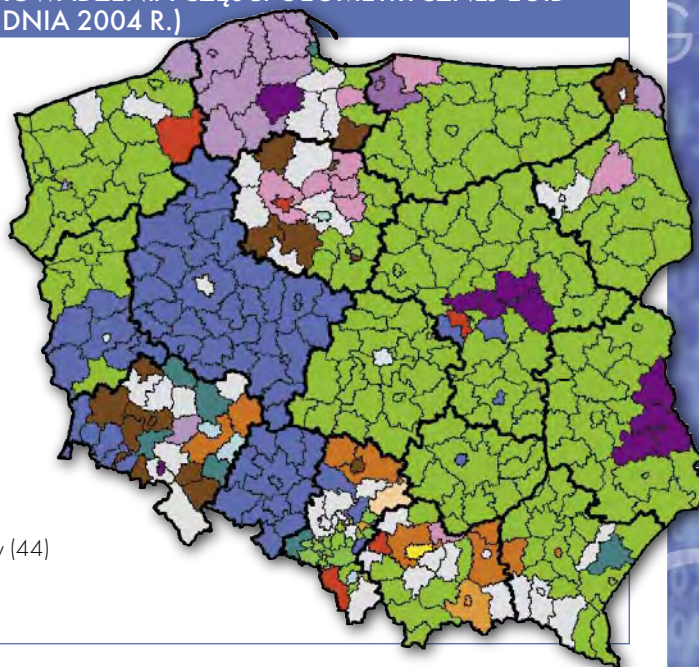
przychody z ich utrzymywania, tym bardziej że większość z nich zaimplementowana jest w specyficznym, znanym tylko producentowi, standardzie uwzględniającym lokalne zwyczaje.

• IPE BEZWZGLĘDNIE OBNAŻA BRAKI

Reakcją naturalną jest więc próba torpedowania wszelkich wysiłków zderzających lokalną rzeczywistość z ogólnopolskim standardem. A takie właśnie zderzenie wymusza Integrująca Platforma Elektroniczna. Jest ona wprowadzie tylko medium do przesyłania, integrowania i kontroli danych, ale jednocześnie weryfikuje ich poprawność, sposób prowadzenia rejestru państwowego i zgodność tego fragmentu pzgik z obowiązującym prawem. IPE w sposób bezwzględny obnaża wszelkie niedociągnięcia przy prowadzeniu rozproszonego, ale jakże ważnego rejestru państwowego. Stąd budzi wiele emocji i sprzeciwu tych, którzy czują się zagrożeni utratą pozycji na rynku albo ujawnieniem niskiej jakości danych, za które odpowiadają, czy fatalnego stanu fragmentu rejestru referencyjnego, jaki został powierzony im do prowadzenia. Czasem zagrożenie wynika z obawy przed utratą korzyści czerpanych z „jed-

PROGRAMY DO PROWADZENIA CZĘŚCI GEOMETRYCZNEJ EGiB (STAN NA 31 GRUDNIA 2004 R.)

- 2 programy w powiecie (5)
- Arclnfo (1)
- AutoCAD 2000 (1)
- Bentley
- PowerMap (2)
- dg DIALOG (8)
- EGB2000GEO (3)
- EWID 2000 (1)
- EWMAPA (183)
- GEO-INFO (65)
- GEO-MAP (10)
- GeoKataster (18)
- MapaSG 2000 (7)
- MicroStation (9)
- SYNERGIA (9)
- System zintegrowany (44)
- Terrabit (12)
- VEGA Grafika (3)

RAPORT STANU FUNKCJONOWANIA I WYKORZYSTANIA SYSTEMU IPE

Lp.	Miasto	Urząd	PHARE	Program do cz. opisowej EGİB	Program do cz. graficznej EGİB	Liczba wszystkich ładowań	Zapytania		
							PESEL	REGON	NKW
							1.01.2005 - 17.01.2006		
1	Bydgoszcz	UM Bydgoszcz	2001	EGB2000	GeoKataster	1			
2	Dzierżoniów	SP Dzierżoniów	2001	EGB2000	GeoKataster	10	2		
3	Elbląg	UM Elbląg	2001	VEGA	Mapa (MicroStation)	9	577		100
4	Gdańsk	UM Gdańsk	2001	FSEGİB	EWMAPA	4	70	13	784
5	Giżycko	SP Giżycko	2001	EWOPIS	EWMAPA	4	3105	3	
6	Gorzów Wielkopolski	UM Gorzów Wielkopolski	2001	EWOPIS	EWMAPA	21	561	30	
7	Gryfino	SP Gryfino	2001	SITGMIN 2001	EWMAPA	2	195	17	71
8	Kalisz	SP Kalisz	2001	EGBV Win	GEOINFO	2	8		
9	Katowice	UM Katowice	2001	KatasterWZ	KatasterWZ	1			
10	Kielce	SP Kielce	2001	EWOPIS	EWMAPA	4			10
11	Kraków (starostwo)	SP Kraków	2001	VEGA	VEGA	1			
12	Kraków	UM Kraków	2001	ENİERG	Ewid	2	12		
13	Krosno	UM Krosno	2001	Ewid2000	Ewid2000	2	7		69
14	Legnica	UM Legnica	2001	EGB2000	GeoKataster	2			
15	Lublin	UM Lublin	2001	EWGRUN	EWGRUN	4	41		
16	Łomża	UM Łomża	2001	EGBV Win	EWMAPA	20	50		9
17	Malbork	SP Malbork	2001	VEGA	Mapa (MicroStation)	12			
18	Mielec	SP Mielec	2001	EWOPIS	EWMAPA	4	11		
19	Namysłów	SP Namysłów	2001	EGB2000	GEOINFO	11	63		
20	Olsztyn	SP Olsztyn	2001	EWOPIS	EWMAPA	2	247	18	610
21	Opole	SP Opole	2001	EGBV Win	GEOINFO	3	781	4	240
22	Ostrowiec Świętokrzyski	SP Ostrowiec Świętokrzyski	2001	EWOPIS	EWMAPA	17			
23	Piotrków Trybunalski	UM Piotrków Trybunalski	2001	EWOPIS	EWMAPA	13	7	1	
24	Płock (starostwo)	SP Płock	2001	EGBV Win	EWMAPA	8	42	4	11
25	Poznań	SP Poznań	2001	EGB2000	GEOINFO	1			
26	Radom	UM Radom	2001	EGB2000	GEOINFO	1	135		
27	Rzeszów	UM Rzeszów	2001	VEGA	VEGA	2	74	3	
28	Sejny	SP Sejny	2001	EGBV Win	TerraBit	14	850	3	1
29	Siemiatycze	SP Siemiatycze	2001	EGB2000	EWMAPA	3	12	2	2
30	Skierniewice	UM Skierniewice	2001	EGBV Win	EWMAPA	3	21	12	
31	Słupsk	SP Słupsk	2001	EGBV Win	TerraBit	12	512	30	281
32	Stargard Szczeciński	SP Stargard Szczeciński	2001	SITGMIN 2001	EWMAPA	3			
33	Suwałki	UM Suwałki	2001	OSKAR	OSKAR	15	32		97
34	Szczecin	UM Szczecin	2001	SITGMIN 2001	EWMAPA	1	932	178	91
35	Świętochłowice	UM Świętochłowice	2001	EWOPIS	EWMAPA	17	1849	2	1581
36	Tarnobrzeg	SP Tarnobrzeg	2001	VEGA	EWMAPA	13	35		
37	Toruń	SP Toruń	2001	Ewid2000	-	1	4		
38	Wieliczka	SP Wieliczka	2001	Ewid2000	Ewid2000	7	294	3	
39	Włocławek	UM Włocławek	2001	EGB2000	GeoKataster	2	35		1
40	Wołomin	SP Wołomin	2001	EGBV Win	Geo-map	3	95	4	7
41	Wrocław	SP Wrocław	2001	VEGA	VEGA	2	1806	209	277
42	Zamość	SP Zamość	2001	EWOPIS	EWMAPA	5	549		1
43	Żyrardów	SP Żyrardów	2001	EGBV Win	EWMAPA	1	27		519
44	Bytom	UM Bytom	2000	Wega 2001			461	24	757
45	Olsztyn	UM Olsztyn	2000	EWOPIS	EwMapa	11	14	2	26
46	Płock	UM Płock	2000	EGBV Win	EwMapa	23	68	16	6439
47	Poznań	UM Poznań	2000	EWI Plus		1	10	3	992
48	Wejherowo	SP Wejherowo	2000	EGBV Win	TerraBit		59	17	80
49	Warszawa	UD Praga Południe	2000	„Kataster” - PPGK, WSG.		4	72	3	104
Razem							13 725	601	13 160

noosobowego” dostępu do danych będących przedmiotem zainteresowania potencjalnych inwestorów. To wszystko składa się na strach przed IPE. Tym, którzy są przeciw i głośno pokrzykują, używając nieprawdziwych argumentów, nie trudno znaleźć sprzymierzeńców. Ale czy na pewno jest ich tak wielu? Przyjrzyjmy się, jak przebiega proces uzgodnień z powiatami co do ich udziału w projekcie i jak faktycznie IPE jest wykorzystywana przez tych, którzy zostali już podłączeni do systemu.

● JAK NAPRAWDĘ WYKORZYSTYWANA JEST IPE

W grudniu na stronie internetowej GUGiK ukazał się list głównego geodety kraju z podziękowaniami dla 15 najlepszych powiatów, które wyróżniają się w korzystaniu z IPE. Oponenci IPE przeinaczyli jego sens i rozpoczęli propagandę w starym stylu. Podnoszą oni argument, jakoby sam GUGiK zaświadczał o niewielkiej przydatności IPE, przyznając, iż zaledwie 15 powiatów ją użytkuje (!). Aby uciąć dalsze spekulacje, w tabeli powyżej

przedstawiono faktyczny stan użytkowania IPE przez 49 powiatów podłączonych już do systemu w ramach PHARE 2000 i 2001. Zestawienie obejmuje 12 ostatnich miesięcy, a więc okres wdrożeniowy, ze wszystkimi jego problemami, szczególnie w początkowym okresie. W ostatnich tygodniach zauważamy gwałtowny przyrost ruchu w systemie i jestem pewien, że analogiczne dane za kolejny rok będą jeszcze lepsze. Analizując tabelę, możemy zauważyć, że IPE wykorzystywana jest do aktualizacji repliki centralnej oraz kiero-

wania zapytań do rejestrów: NKW, PESEL i REGON. Wynika to z funkcjonalności systemu IPE, która obejmuje:

- Tworzenie i utrzymywanie repliki danych EGIB dla integracji z innymi rejestrami referencyjnymi oraz wizualizację tych danych w postaci map, wypisów, wyrysów, tabel i zestawień.

- Obsługę zawiadomień o zmianach w bazie EGIB i w bazie KW (rozporządzenie w opracowaniu).

- Obsługę zapytań do bazy EGIB, KW, PESEL/REGON.

- Eksport danych do IACS oraz ewidencji podatkowej.

- Tworzenie raportów.

- Zarządzanie systemem.

Obsługa zawiadomień o zmianach w EGIB i NKW wymaga uregulowań prawnych, które są już przygotowane, ale ciągle nie obowiązują w związku z zatrzymaniem prac nad *Prawem geodezyjnym i kartograficznym*. Obecne deklaracje marszałka Sejmu i PiS o szybkim uchwaleniu *Pgik* dają nadzieję na rychłe uruchomienie i tej funkcjonalności systemu IPE.

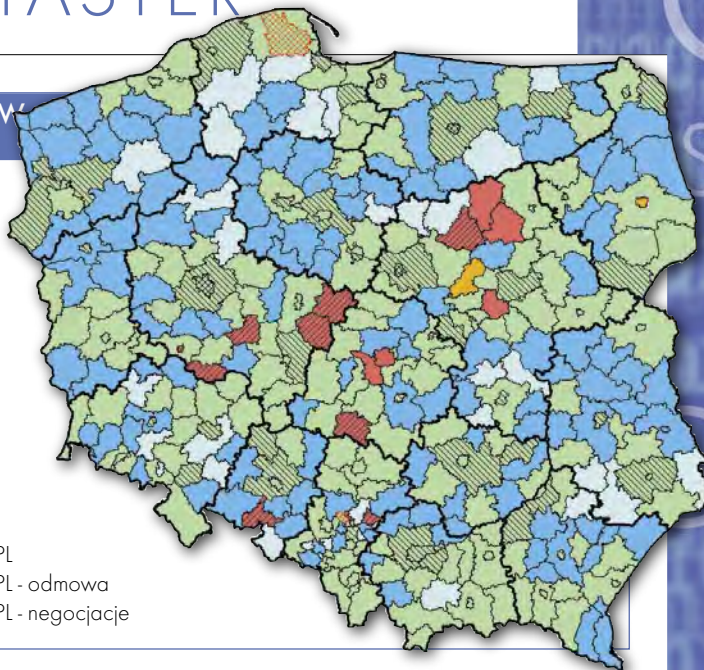
Eksport danych do systemu LPIS (IACS) oraz ewidencji podatkowej jest realizowany centralnie. Funkcjonalność ta jest już w pełni osiągnięta, a ostatni transfer danych do LPIS wykazał, że wszystkie dane, które przeszły kontrole IPE i znalazły się w replice centralnej, w 100% zostały zaimportowane przez LPIS bezpośrednio z centralnej repliki EGIB, bez konieczności wielokrotnych iteracji naprawczych (jak to się działo dotychczas). Jedynie, o co należy jeszcze zadbać, to aktualność danych przesyłanych do IPE. 14-dniowy interwał aktualizacji został ustalony na prośbę powiatów i na razie wydaje się wystarczający. Docelowo dane powinny zasilać centralną replikę w cyklu 24-godzinnym, jak to ma miejsce w większości krajów UE. IPE już teraz jest w pełni przygotowana do pracy w rytmie dobowym, natomiast po stronie powiatów konieczne są usprawnienia zarówno oprogramowania do prowadzenia EGIB, jak i działań organizacyjnych.

● DLACZEGO NIE PRZEKAZUJĄ DANYCH DO IPE

Z tabeli wynika, że dotąd 2 powiaty, i to uczestniczące w pilotażu (Wejherowo i Bytom), nie zdołały zasilić IPE ani razu. Dotąd nie wiemy, jakiej jakości są dane prowadzone przez te ośrodki, czy spełniają podstawowe kryteria obowiązujące obecnie prawa, czy nadają się do integracji i udostępniania. Mamy w tym zakresie poważne obawy, a bez obiek-

UDZIAŁ POWIATÓW W SYSTEMIE IPE

	ZSK PHARE 2000 faza 1 - wystąpienie
	ZSK PHARE 2000 faza 1
	ZSK PHARE 2001 faza 2
	ZSK PHARE 2003 faza 3
	ZSK PHARE 2003 faza 3 - odmowa
	ZSK PHARE 2003 faza 3 - negocjacje
	GEOPORTAL.GOV.PL
	GEOPORTAL.GOV.PL - odmowa
	GEOPORTAL.GOV.PL - negocjacje

tywnej weryfikacji się o tym nie przekonamy. Tak też się dziwnie składa, że powiaty te należą do głównych oponentów IPE – być może właśnie z obawy przed ujawnieniem niskiej jakości danych. Kontestowanie systemu nie przeszkadza im jednak w korzystaniu z takich możliwości IPE, jak np. zapytania do NKW czy PESEL (patrz tabela). Z pewnością nieco inna przyczyna leży u podłoża decyzji o wstrzymaniu się z przekazywaniem danych do IPE przez jedną z byłych dzielnic Warszawy. Specyfika stosunków własnościowych i procesów inwestycyjnych w stolicy oraz niezbyt jasna polityka informacji o nieruchomościach stwarzają problemy wymagające być może osobnego omówienia.

Inne jednostki, takie jak Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Poznań, Radom i Toruń, po jednorazowym zasileniu IPE nie wykazują większej aktywności. Jest to ich suwerenna decyzja wynikająca zapewne z obiektywnych trudności. Ośrodki te stanowią zaledwie ok. 20% wszystkich uczestników, ale i tak fakt ten jest przedmiotem skrupulatnych analiz GUGiK. Mała aktywność może wynikać np. z wadliwego działania powiatowego oprogramowania EGIB, szczególnie ujawniającego się przy eksporcie dużych baz danych (większość miast obecnie zmienia oprogramowanie), ze specyfiki przyjętych rozwiązań informatycznych i organizacyjnych dużych miast czy wreszcie z przyczyn podobnych jak w Warszawie. Często okazuje się, że powód jest trywialny, np. odejście z pracy osób przeszkolonych lub brak procedur i ugruntowanej praktyki eksportu danych do IPE. Dlatego GUGiK zorganizował system szkoleń uzupełniających. Przeprowadzone w grudniu

zajęcia dowiodły dużego zainteresowania możliwościami IPE, które już w kilka dni po szkoleniu przełożyło się na zwiększony ruch w systemie.

● IPE MUSI OBRONIĆ SIĘ SAMA

Pozostałe jednostki – mimo fazy wdrożeniowej całego przedsięwzięcia – w sposób zadowalający zasilały danymi i użytkują funkcje oferowane przez IPE. System IPE osiągnął obecnie zakładaną funkcjonalność, a reszta, czyli decyzja o częstotliwości zasilania i skali korzystania z funkcji, zależy wyłącznie od powiatów. Zamiary przeciwników zatrzymania IPE są o tyle bezsensowne, że system ten już powstał i dobrze działa. Kolejne kroki to przyłączanie następnych powiatów. I tylko to można zatrzymać. Warto jednak zauważyć, że na 183 powiaty przewidziane w projekcie PHARE 2003, faza III, tylko 5 zdecydowanie odmówiło, a w 2 przypadkach końcowe są ostateczne uzgodnienia. W fazie IV, przewidzianej w projekcie GEOPORTAL.GOV.PL, na ponad 160 powiatów „domykających” IPE na całą Polskę udziału odmówiło zaledwie 9. W sumie 14 powiatów (4%) nie chce uczestniczyć w systemie IPE. Dla pozostałych 96% podpisano odpowiednie porozumienia lub są one w ostatniej fazie negocjacji. Faktyczny stan zaawansowania budowy systemu przedstawia mapka powyżej. Po jej analizie przeciwnicy IPE powinni przestać hałaśliwej propagandy i spokojnie zastanowić się nad faktami. GUGiK w zakresie przystąpienia i korzystania z IPE nie może niczego wymuszać. Może tylko zachęcać przydatnością i jakością oferowanych funkcji. System musi obronić się sam. I tak się dzieje. Kontrola

NIK wykazała, że spośród 43 jednostek organizacyjnych podłączonych do systemu w ramach projektu PHARE 2001, faza II, aż 32 jednostki (tj. 74,4%) użytkowały system cyklicznie. Jest to zgodne z danymi prezentowanymi w tabeli. Ustalenia te zadają kłam insynuacjom formułowanym przez przeciwników IPE o niewielkiej przydatności systemu. Aby uciąć dalsze spekulacje na ten temat, od lutego br. na stronie internetowej GUGiK zamieszczane będą bieżące dane o efektywności korzystania z systemu.

● PRZECIERAMY SZLAK

Obecnie odnotowujemy rosnące zainteresowanie służby geodezyjnej Integrującą Platformą Elektroniczną. Także analiza dotychczasowych statystyk prowadzi do ciekawych wniosków co do stopnia wykorzystania systemu. Z tabeli wynika, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy powiaty sformułowały ponad 27 tysięcy zapytań do innych rejestrów państwowych zintegrowanych w ramach IPE. Oznacza to średnio kilka dziennie w każdym z podłączonych powiatów i – jak na początek – jest z pewnością bardzo dobrym wynikiem.

Tak czy inaczej, uzyskanie prawie 75-procentowej skuteczności nowatorskiego i skomplikowanego przedsięwzięcia realizowanego na styku administracji rządowej i samorządowej jest wielkim sukcesem całej służby geodezyjnej, nie tylko na skalę krajową, ale i europejską.

Inne branże z zainteresowaniem przyglądają się naszym osiągnięciom jako ciekawej propozycji na integrację funkcjonalną systemów informacyjnych państwa. Doceniają to wszyscy oprócz nas samych, a ściślej mówiąc – oprócz garstki frustratów ze środowiska geodezyjnego niezadowolonych z postępu. Wyrazem uznania dla naszych osiągnięć jest fakt, że powierzono mi przewodniczenie zespołowi zadaniowemu do wypracowania stanowiska Rady Informatyzacji w sprawie integracji rejestrów referencyjnych w Polsce. Myślę, że w ten sposób doceniono wysiłki w tym zakresie nie moje osobiste, ale całej służby geodezyjnej. Warto odnotować, że coraz częściej wyrażane jest oczekiwanie, iż propozycje przeniesione z naszych rozwiązań mogą być przydatne w skali całego państwa.

JANUSZ DYGAŚZEWICZ

jest dyrektorem Departamentu Informatyzacji i Rozwoju PZGiK w GUGiK, a także członkiem Rady Informatyzacji przy ministrze spraw wewnętrznych i administracji

INTEGRACJA Z GOOGLE EARTH

Firma ER Mapper informuje, że jej produkty są w pełni kompatybilne z popularną przeglądarką Google Earth. Terabajty danych obsługiwane przez Image Web Server mogą być z łatwością aplikowane przez Google Earth. IWS jest rozwiązaniem dla dostarczenia i integracji obrazów. Posiada duże możliwości zarówno w środowisku sieci lokalnej, jak i w internecie. Założyciel firmy ER Mapper Stuart Nixon powiedział: „Stawiamy się, by produkty ERM były kompatybilne z oprogramowaniem stosowanym przez naszych klientów. Nieważne, czy będzie to format ESRI, MapInfo czy, jak w tym przypadku, Google. Stawiamy sobie za cel, by przetwarzanie obrazów było jak najprostsze i jak najbardziej dostępne”.

ŹRÓDŁO: PROGEA CONSULTING

MAPY W PDF-ACH

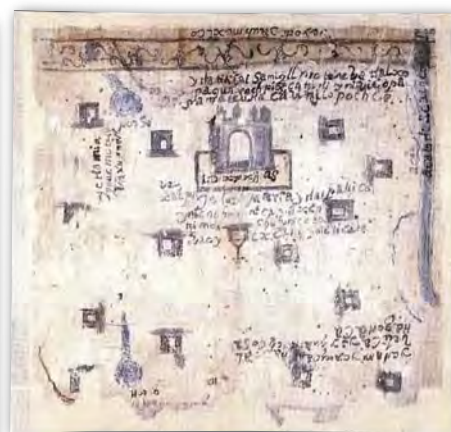
Korporacja Intergraph wraz z firmą TerraGo Technologies wspólnie stworzyły aplikację MAP2PDF dla produktów GeoMedia i Digital Cartographic Studio firmy Intergraph. Służy ona do przetwarzania geoprzestrzennych danych GIS-owych i udostępniania ich w postaci plików PDF, w których dane zachowują relacje przestrzenne, są umieszczone na warstwach, a użytkownicy mogą wyświetlać współrzędne obiektów. Firmy zawarły również umowę o dystrybucji przez Intergraph aplikacji MAP2PDF, której cena wynosi 995 dolarów.

ŹRÓDŁO: INTERGRAPH

3D W GEOMEDIACH

Intergraph i Skyline Software Systems podpisały umowę, w ramach której funkcje wizualizacji 3D zostaną dołączone do oprogramowania GeoMedia. Użytkownicy otrzymają możliwość przedstawiania w trzech wymiarach różnego typu danych przestrzennych – od ukształtowania terenu do wysokorozdzielczych obrazów przedstawiających obiekty (np. sieć dróg, infrastrukturę czy punkty POI). Dane z aplikacji GeoMedia w połączeniu z narzędziami Skyline umożliwią m.in. tworzenie symulacji, opracowywanie danych i ich analizę.

ŹRÓDŁO: INTERGRAPH

POZNAĆ MEKSYK

Na stronie internetowej Instytutu Geograficznego Narodowego Autonomicznego Uniwersytetu Meksyku (UNAM) opublikowano ostatnio narodowy atlas tego kraju. Jest to zbiór ponad 150 plansz z około 600 mapami tematycznymi. Nad jego przygotowaniem pracowało ponad 300 specjalistów. Atlas podzielony jest na trzy tomy i 7 dużych działów: mapy ogólne, historia, społeczeństwo, środowisko naturalne, ekonomia, stosunki międzynarodowe. Pliki mają postać JPG-ów o bardzo dobrej rozdzielczości (strony mają format 91 x 67 cm) i można je ściągnąć na swój komputer. W publikacji znaleźć można szczegółowe mapy tematyczne, wraz z wykresami, a nawet zdjęciami. Szczególnie interesujące są mapy dawne. Najstarsza z nich pochodzi z 1532 roku.

ŹRÓDŁO: WWW.IGEOGRAF.UNAM.MX